

1 Usmeritve za izdelavo dispozicije zaključnega dela

Dispozicijo zaključnega dela izdelata študent skladno s 3. členom Navodil za izdelavo zaključnega dela na UM FZV. Ta naj praviloma vsebuje naslednje točke:

- 1 Naslov zaključnega dela
- 2 Opredelitev področja in opis problema
- 3 Namen in cilji zaključnega dela
- 4 Raziskovalna vprašanja in/ali hipoteze**
- 5 Raziskovalna metodologija
 - 5.1 Raziskovalne metode
 - 5.2 Raziskovalno okolje*
 - 5.3 Raziskovalni vzorec*
 - 5.4 Etični vidik*
 - 5.5 Predpostavke in omejitve raziskave*
- 6 Predvidena sestava zaključnega dela
- 7 Predvideni viri in literatura

Priloge

**poglavja niso navedena v primeru zaključnega dela, ki temelji na pregledu literature, ampak v zameno se mora dodati podnaslov iskalna strategija*

***v primeru, da zaključno delo nima postavljenih hipotez ter potaknem se samo navade naslov "Raziskovalna vprašanja". To tudi velja v primeru, da zaključno delo nima postavljenih raziskovalnih vprašanj ter potaknem se samo navade naslov "Hipoteze".*

Obseg dispozicije: obseg dispozicije je omejen na do 5000 besed, in sicer od opredelitve področja oz. opisa problema do predvidene literature.

Oblika dispozicije: pri urejanju osnovnega besedila uporabite predlogo, ki jo lahko najdete na spletni strani UM FZV, ali upoštevajte usmeritve za izdelavo zaključnega dela (Priloga 3b).

1 Naslov zaključnega dela

Naslov zaključnega dela naj bo zapisan tako v slovenskem kot tudi angleškem jeziku. Bistvo zaključnega dela naj se odraža že v naslovu. Naslov zaključnega dela naj bo dolg do 12 besed.

2 Opredelitev področja in opis problema

Uvod v zaključnem delu ne sme biti ne predolg in ne prekratek. Opredelitev problema ima pomembno vlogo pri pisanju zaključnega dela, saj mora bralcu dati jasno sliko o raziskovalnem problemu. Ustrezno opredeljeni problem in predmet raziskovanja predstavljata študentu osnovo za postavitve namena, ciljev, raziskovalno vprašanje in/ali hipoteze zaključnega dela. V okviru opisa problema mora študent predstaviti tudi argumente, ki pojasnjujejo zakaj je pomembno ta problem raziskovati, in kakšen bo doprinos raziskave na področju stroke ali širše javnosti. Pri tem mora v opisu problema upoštevati vrstni red za smiselni prikaz problematike. Začne s splošno predstavitvijo področja, ki ga želi raziskovati in v nadaljevanju začne ožiti fokus na raziskovalni problem (npr. pomanjkanje znanja, izkušnje s strani medicinskih sester itd.). V nadaljevanju primerja raziskave, ki so bile na področju raziskovalnega problema že opravljene in jih podkrepi z dokazi iz tujih študij. Na koncu povzame, zakaj je pomembno raziskovati izbrani problem in kakšen je prispevek raziskave k že obstoječim (Tabela 1.3). V opisu problema je dovoljeno uporabljati "praviloma" deset let staro literaturo.

Tabela 1.3: Smernice za pripravo opisa problema (Redman & Maples, 2017)

Koraki	
Korak 1: Postavitev področja oz. tematike	1 Splošen opis raziskovalne tematike.
	2 Natančnejša specifikacija raziskovalne tematike.
	3 Predstavitev tujih in domačih raziskav na področju raziskovalnega problema.
Korak 2: Prikaz vrzeli v znanju	4 Prikaz pomanjkanja relevantnih dokazov na področju raziskovalnega problema.
	5 Predstavitev argumentov za upravičenost raziskovalne tematike.
Korak 3: Definicija vrzeli v znanju	6 Razkritje, kaj se želi odkriti z raziskavo.
	7 Študent s svojimi besedami zapiše, zakaj je pomembno to problematiko raziskovati.

3 Namen in cilji raziskave

Študent mora nedvoumno opredeliti namen in cilje, ki jih namerava doseči z raziskovanjem. Namen in cilji morajo izhajati iz opisa problema. Po opredelitvi namena in ciljev je priporočljivo, da si postavi raziskovalna vprašanja, na katera bo med raziskovanjem, formuliranjem in pisno predstavitvijo rezultatov raziskovanja poskušal utemeljeno odgovoriti.

Primer namena:

- Namen zaključnega dela je raziskati percepcijo, znanje in sprejemljivost paliativne oskrbe s strani medicinskih sester.

Cilji povedo, kaj bo doseženo z zaključnim delom, zato je potrebna njihova natančna opredelitev. Zastavljeni morajo biti razumljivo, objektivno, merljivo in dosegljivo ter morajo izhajati iz opisa problema. V nadaljevanju so prikazani primeri postavljanja ciljev pri zaključnih delih, ki temeljijo na pregledu literature, ter pri empiričnem zaključnem delu. V zaključnem delu ne navajamo posebej ciljev za teoretični in empirični del zaključnega dela.

Primer postavljenih ciljev pri zaključnih delih, ki temeljijo na pregledu literature:

- pregledati znanstveno in strokovno literaturo glede na raziskovalno tematiko;
- analizirati in razložiti prednosti ter slabosti izvajanja paliativne oskrbe;
- analizirati in ugotoviti, kakšne izkušnje imajo medicinske sestre z izvajanjem paliativne oskrbe;
- analizirati in ugotoviti vpliv paliativne oskrbe na kakovost življenja pacienta s kronično nenalezljivo boleznijo.

Primer postavljenih ciljev pri empiričnem zaključnem delu:

- pregledati znanstveno in strokovno literaturo glede na raziskovalno tematiko;
- ugotoviti, s kakšnimi težavami se medicinske sestre srečujejo pri izvajanju paliativne oskrbe;
- ugotoviti, v kakšni meri medicinske sestre izvajajo paliativno oskrbo pri svojem delu;
- ugotoviti, kakšno percepcijo imajo medicinske sestre z izvajanjem paliativne oskrbe v praksi;
- ugotoviti, ali obstajajo statistično pomembne razlike v percepciji, izvajanju in sprejemljivosti paliativne oskrbe med državama.

4 Raziskovalna vprašanja in/ali hipoteze

Raziskovalna vprašanja naj bodo skladna z namenom in cilji zaključnega dela. Razumljivo naj bodo zapisane hipoteze, ki bodo preverjene v raziskavi.

Primer hipoteze:

H₁: Prejšnje izkušnje z zdravstveno nego so povezane s stopnjo stresa medicinske sestre pri delu.

Primer raziskovalnega vprašanja:

RV₁: Ali pri starostnikih v domovih za starejše občane ocenjevanje tveganja za nastanek padca v primerjavi z ostalimi intervencijami za preprečevanje nastanka padca vpliva na pojavnost padcev v prvem mesecu po namestitvi v dom?

5 Raziskovalna metodologija

Študent naj opiše uporabljen raziskovalno metodologijo, to so različni postopki, ki omogočijo opredelitev, preučitev in pojasnitev predmeta proučevanja, ki se nanaša na zdravstvene vede ter posledično privedejo do znanstvenih spoznanj. Študent tudi izpostavi filozofijo znanosti, na kateri temelji izbrana metodologija.

5.1. Raziskovalne metode

Študent na podlagi izbrane raziskovalne metodologije utemelji izbor raziskovalnih metod, uporabljenih v raziskavi. Ni dovolj, da so metode zgolj naštetje, ampak mora biti podana utemeljitev za izbor primerne raziskovalne metode.

Zaključno delo, ki temelji na pregledu literature, naj v tem poglavju vsebuje naslednje informacij:

- raziskovalne metode pregleda;
- iskalno strategijo z uporabo iskalnih ključnih besede, njihovih sopomenk in Boolovih operatorjev (AND/OR/NOT);
- uporabo iskalnih omejitev iskanja;
- uporabljene mednarodne in/ali domače podatkovne baze;
- vključitvene in izključitvene kriterije za izbor relevantnih virov;
- način obdelave podatkov.

Empirično zaključno delo naj v tem poglavju vsebuje naslednje informacij:

- raziskovalne metode;
- raziskovalno okolje in vzorec;
- etični vidik;
- predpostavke in omejitve raziskave;
- opredeliti je potrebno, ali bo raziskava zaključnega dela temeljila na kvantitativni ali kvalitativni ali mešani metodologiji raziskovanja.

5.2 Raziskovalno okolje¹

Študent opiše raziskovalno okolje, v katerem bo izvajal raziskavo in navede možne posebnosti raziskovalnega okolja, ki bi lahko vplivale na rezultate raziskave. Pri tem ne sme biti razvidna institucija, v kateri se bo izvajala raziskava.

5.3 Raziskovalni vzorec¹

Raziskovalni vzorec je potrebno jasno opredeliti in opisati. Definirati se mora vrsta vzorca: slučajnostni (npr. enostavni naključni, sistematični ali stratificiran vzorec) ali ne-slučajnostni (npr. priložnostni, namenski, kvotni).

5.4 Etični vidik¹

Etična presoja kot temeljni element raziskovalnega dela je nujna, kadar raziskava vključuje delo z ljudmi in obvezno upoštevanje vseh načel *Kodeksa etike v zdravstveni negi in oskrbi Slovenije* (2014). Odgovornost vsakega raziskovalca je, da se seznanji z relevantnimi dokumenti s področja etike ter jih upošteva pri načrtovanju in izvedbi raziskovalnega dela. V primeru raziskave, ki ne vključuje dela z ljudmi, naj študent to omeni.

¹ Poglavja niso navedena v primeru zaključnega dela, ki temelji na pregledu literature, ampak v zameno se mora dodati podnaslov iskalna strategija

5.5 Predpostavke in omejitve raziskave¹

Navedene naj bodo predpostavke, na katerih temelji raziskava. Prav tako je potrebno navesti omejitve, ki veljajo v raziskavi.

6 Predvidena sestava zaključnega dela

Podana naj bo kratka predvidena struktura poglavij, ki vključuje naslednje točke (v odvisnosti od vrste zaključnega dela). Pod poglavje uvod in opis problema se še navede predvidene podnaslove raziskovalne tematike ter se lahko teko pisanja zaključnega dela spremenijo.

Tabela 1.1: Zgradba zaključnega dela, ki temelji na pregledu literature in empiričnega zaključnega dela

		ZAKLJUČNO DELO, KI TEMELJI NA PREGLEDU LITERATURE	EMPIRIČNO ZAKLJUČNO DELO
Sestavine glavnega besedila	Uvodni del	1 Uvod in opis problema 2 Namen in cilji zaključnega dela 3 Raziskovalna vprašanja 4 Raziskovalna metodologija 4.1 Metode pregleda 4.2 Iskalna strategija	1 Uvod in opis problema 2 Namen in cilji zaključnega dela 3 Raziskovalna vprašanja in/ali hipoteze 4 Raziskovalna metodologija 4.1 Raziskovalne metode 4.2 Raziskovalno okolje 4.3 Raziskovalni vzorec 4.4 Etični vidik 4.5 Predpostavke in omejitve raziskave
	Jedro	5 Rezultati 5.1 Rezultati pregleda literature 5.2 Analiza identificiranih virov 6 Interpretacija in razprava	5 Rezultati 6 Interpretacija in razprava
	Sklepni del	7 Sklep	7 Sklep
Dodatne sestavine	Viri in literatura Priloge (ni obvezno)	Viri in literatura Priloge	

7 Predviden seznam virov in literature

Navedeni naj bodo le najpomembnejši viri (slovenski in tuji viri). Študent naj se usmeri v pregled znanstvenih člankov, v katerih so prikazani metodologija in instrumenti za raziskovanje področja oziroma problema. Študent navede predviden seznam predvidenih virov in literature po harvardskem (Harvard–Anglia–2008) načinu citiranja. Več informacij o citiranju so podani v Prilogi 3b.

Priloge

V kolikor bo v zaključnem delu uporabljen vprašalnik, vodilo za intervju ali opazovalni list mora biti ta obvezna priloga zaključnega dela.